

Cijfers en onderzoek in het project 18-/18+ in regio Lekstroom

Inez van de Wiel – Van Dam & Oosterbaan

Chris Jansens – Regio Lekstroom

December 2019

Houten

IJsselstein

Nieuwegein

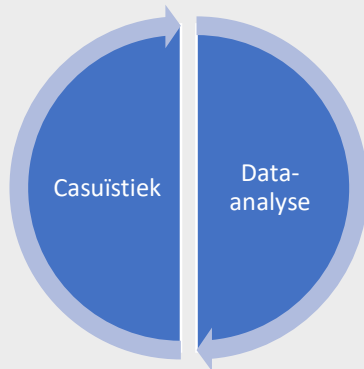
Lopik

Vijfheerenlanden

**VAN DAM &
OOSTERBAAN**

Onderzoek in het project 18-/18+

- De gesprekken met stakeholders gaven richting en prioriteit aan in het proces naar de startnotitie.
- Om tot de juiste acties te komen, worden deze richtingen en prioriteiten met het toewerken naar het plan van aanpak verder verkend. O.a. met nader onderzoek brengen we in kaart waar precies de pijnpunten zitten waar jongeren tegenaan lopen bij de overgang van 18- naar 18+. Dit doen we met behulp van twee onderzoeksmethoden:

(1) Data-onderzoek

+ Verzamelde gegevens zeggen iets over een grote groep. Conclusies kunnen gemakkelijker worden generaliseerd dan op basis van casuïstiek.

+ Een behapbare vorm om in korte tijd veel informatie te vergaren

- Geeft nog niet altijd voldoende verdieping

(2) Casuïstiek-onderzoek

+ Geeft mogelijkheid om dieper in te zoomen, biedt rijkere en diepgaandere informatie

+ Geeft veel inzicht in de beroepspraktijk

- Tijdrovend

- Lastiger om vanuit casuïstiek algemene conclusies te trekken

- Dataonderzoek en casuïstiek zijn complementair aan elkaar:
 - Signalen vanuit casuïstiek-onderzoek kunnen worden getoetst met behulp van data-onderzoek
 - Signalen vanuit data-onderzoek kunnen worden verdiept door middel van casuïstiek-onderzoek

Onderzoeks- proces

Met een divers gezelschap van beleidsmedewerkers (jeugd, wmo, W&I) en een teamleider ST, hebben we duiding gegeven aan de cijfers.

We hebben onderstaande vragen besproken:

1. Wat viel ons op? Hoe duiden jullie dat? Wat valt jullie op? Hoe duiden we dat?
2. Kunnen we relatie leggen tussen observaties en problematiek 18-/18+?
Zo ja, kunnen we dat plaatsen? Waar is het werk te doen?
 - Systemniveau (beleid, wetgeving etc.)
 - Professionele uitvoeringspraktijk
 - Individueel en netwerk
3. Wat willen we nog meer weten, en wat vraagt dat? (verdiepende data-analyse, casusanalyse, gesprekken, koppeling andere bronnen e.d.)

Wat viel ons op? (1/2)

Onderzoek aantal 18-jarigen met jeugdzorg:

- Het aantal jongeren met jeugdzorg dat 18 wordt per maand in de regio Lekstroom is een **behapbaar aantal** om ervoor te zorgen dat er voor elke jongere die 18 wordt een goede overstap wordt gerealiseerd.
 - Het aantal jongeren dat 18 wordt per maand en verwezen is door het sociaal team is voor elke gemeente <6.
- Om ervoor te zorgen dat jongeren in verblijf die 18 worden een goede overstap van 18-/18+ maken, moet de focus vooral liggen op Sociale Teams en GI's als verwijzer. Voor jongeren in ambulante zorg moet daarnaast aandacht zijn voor de route via de huisarts.
- Het grootste aantal jongeren met verblijf dat 18 wordt, heeft zorg ontvangen in gezinshuizen, pleegzorg en woongroepen.

Wat viel ons op? (2/2)

Onderzoek overstap Jeugd-Wmo-begeleiding:

- Minder dan de helft van de cliënten die de overstap van Jeugd naar Wmo-begeleiding maakt, doet dit direct aansluitend op de jeugdindicatie.
- De grootste groep van de 137 jongeren die zowel jeugd als Wmo-begeleiding hebben ontvangen, hebben gebruik gemaakt van verlengde jeugdzorg (N=66; 48,2%).
- Daarnaast is er een grote groep jongeren (n=39) waarbij geen inzet van verlengde jeugdzorg heeft plaatsgevonden en later wel een vraag voor ondersteuning vanuit de Wmo kwam.
- De jongeren hebben te maken met veel verschillende aanbieders! Dit loopt vooral bij Jeugdzorg op, tot 7 verschillende, waar vervolgens nog 1 of 2 wmo aanbieders bij komen.
- De meeste cliënten (n=49; 89,1%) wisselen van aanbieders wanneer zij de overstap van Jeugd naar Wmo-begeleiding maken. We zien in dit percentage een afnemende trend tot 2018.
- Als de aanbieder dezelfde blijft, is dit Reinearde (n=8); Timon (n=7), Gezinsbegeleiding Autisme Nedereind, De Barrage, Impegno, Cum Cura, Santé Sociaal Domein STMR-Vitraas, Authiek, Baantraject Care, Lister (allen n<7)
- De cliënten die een directe overgang van de jeugdindicatie naar de wmo-indicatie hebben gehad, zijn vooral verwezen door de gemeente (12 van de 13).
- Vooral bij cliënten die door de huisarts naar jeugdzorg zijn verwezen, zit er een groter gat tussen de jeugdzorgindicatie en de Wmo indicatie.
- Er zijn verschillen per gemeente binnen de regio Lekstroom in de duur tussen het einde van de jeugdindicatie en de start van de Wmo indicatie, in de mate waarin dezelfde of een andere aanbieder wordt ingezet in jeugd en Wmo, en in de mate waarin de jeugdzorg stopt voor of doorloopt na de 18de verjaardag.

1. Data-analyse op aantal jongeren in zorg die per maand 18 worden

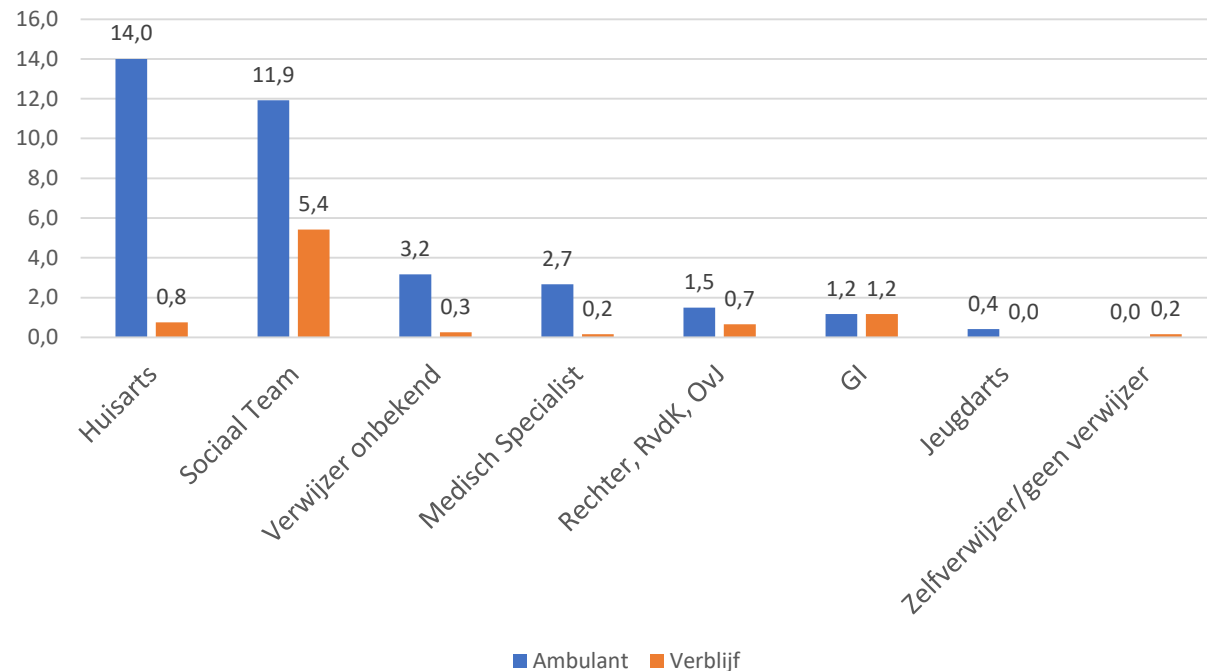
Er worden **per maand** in de regio

Lekstroom **30,3** jongeren in

jeugdzorg 18 jaar. **7,5** daarvan zijn jongeren in verblijf.

Let op gehanteerde definitie: *“Jongeren die 18 (zijn) (ge)worden in 2019 en waarvan de einddatum van de zorg in 2019 of later ligt.”*

Aantal kinderen dat gemiddeld 18 wordt per maand naar verwijzer en type zorg

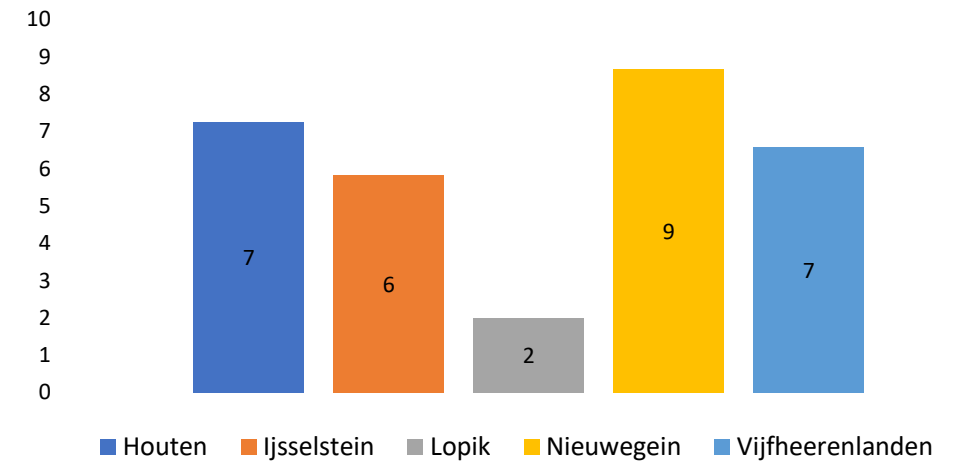

- De meeste kinderen die 18 worden hebben jeugdzorg ontvangen via het Sociaal Team als verwijzer. Daarvan is er verhoudingsgewijs veel Verblijf (5,4 jeugdigen met verblijf die 18 worden per maand)
- De tweede groep van kinderen die 18 worden hebben jeugdzorg ontvangen via de huisarts als verwijzer. Hier is het aandeel verblijf veel lager (0,8 jeugdigen met verblijf die 18 worden per maand)
- Bij de GI wordt er ruim elke maand een jeugdige met verblijf 18.

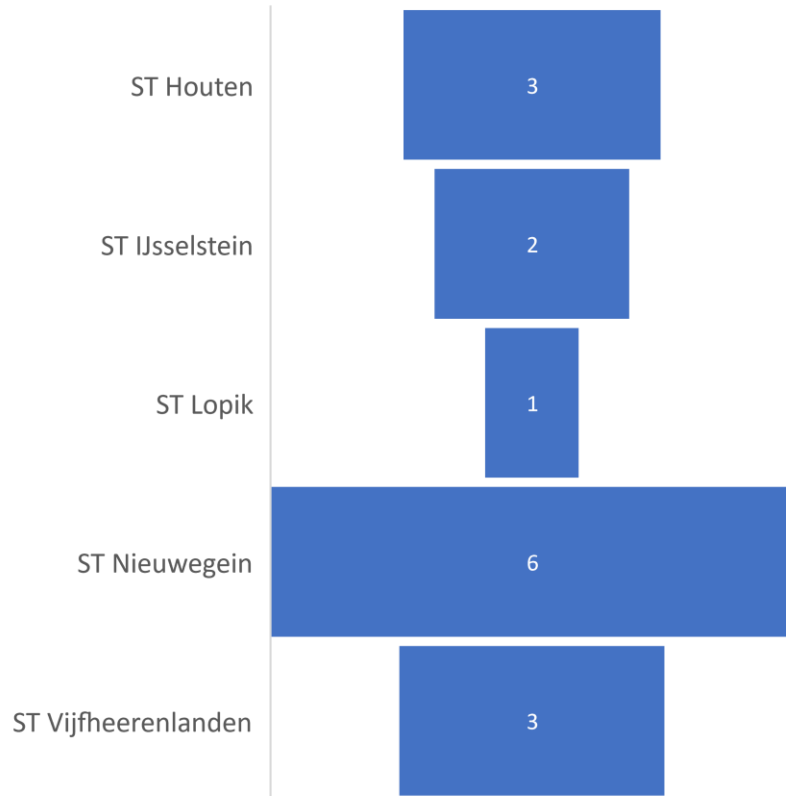
Aantal jongeren uit jeugdzorg (totaal) dat per maand 18 wordt naar gemeente

- In Nieuwegein worden gemiddeld 9 jongeren uit jeugdzorg per maand 18
- In Houten en Vijfheerenlanden worden gemiddeld 7 jongeren uit jeugdzorg per maand 18
- In IJsselstein worden gemiddeld 6 jongeren uit jeugdzorg per maand 18
- In Lopik worden gemiddeld 2 jongeren uit jeugdzorg per maand 18

Aantal jongeren uit jeugdzorg dat 18 wordt per gemeente

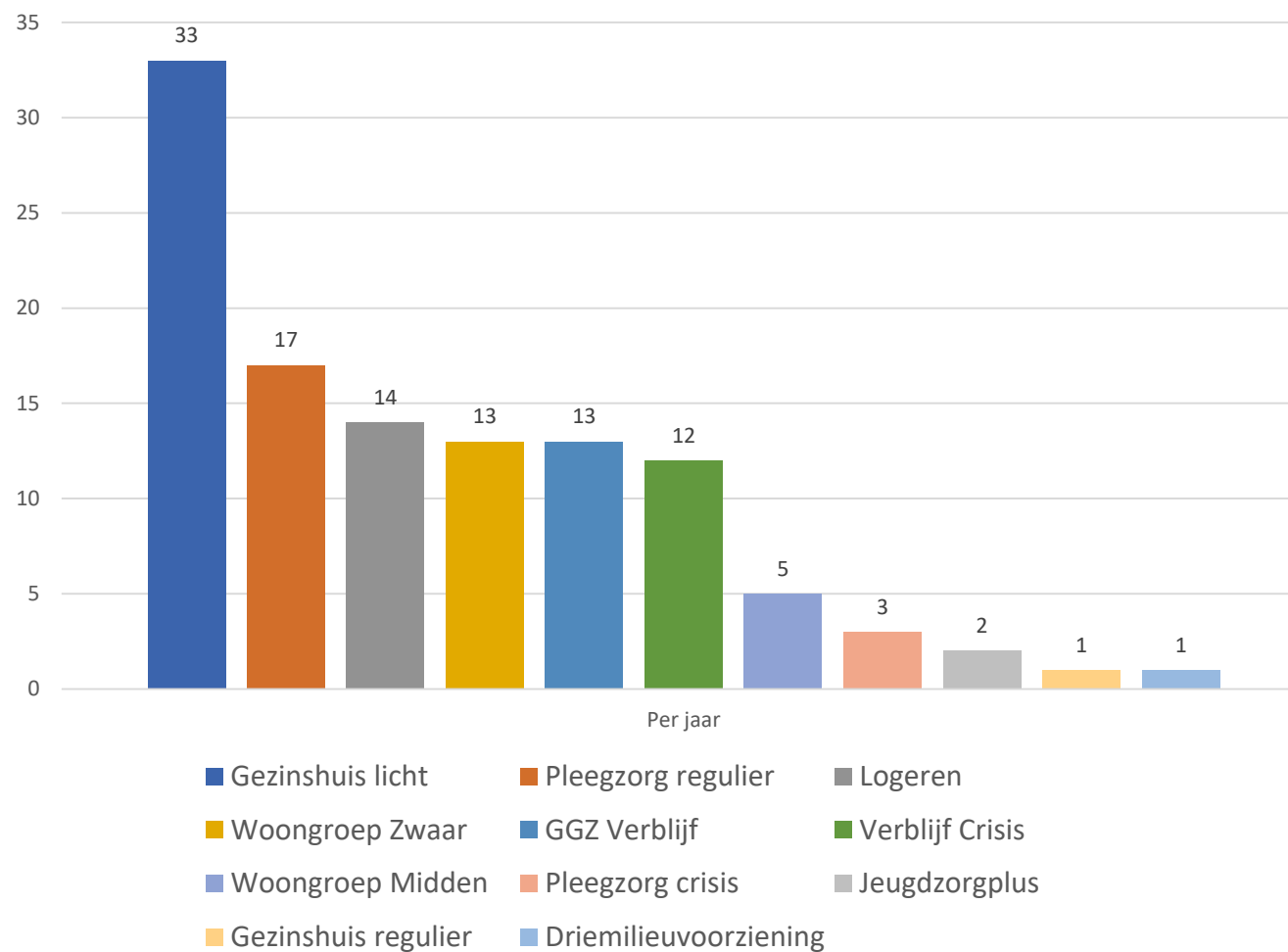
18 en verwezen door Sociaal Team

- In Houten worden gemiddeld 3 jongeren uit jeugdzorg per maand 18 die zijn verwezen door het ST
- In IJsselstein worden gemiddeld 2 jongeren uit jeugdzorg per maand 18 die zijn verwezen door het ST
- In Lopik wordt gemiddeld 1 jongeren uit jeugdzorg per maand 18 die zijn verwezen door het ST
- In Nieuwegein worden gemiddeld 6 jongeren uit jeugdzorg per maand 18 die zijn verwezen door het ST
- In Vijfheerenlanden worden gemiddeld 3 jongeren uit jeugdzorg per maand 18 die zijn verwezen door het ST

18 en in verblijf

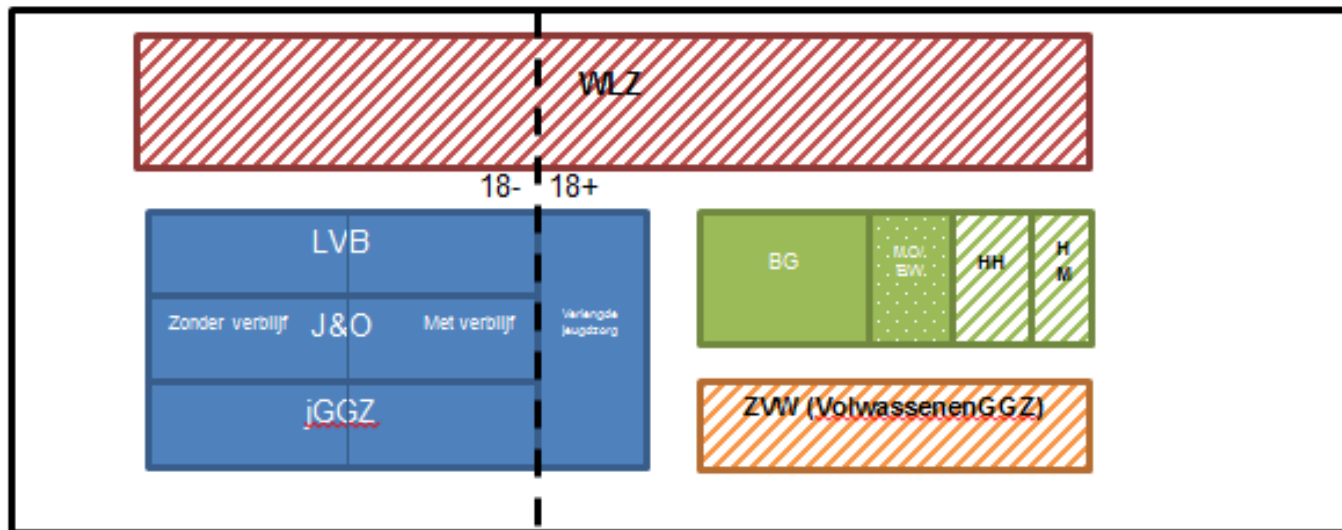
Aantal kinderen uit verblijf die 18 worden per jaar naar type verblijf

2. Data-analyse op de overstap van Jeugd op Wmo- begeleiding

Focus in wetten* (zie opmerkingen)

LVB = Licht verstandelijk beperkt
J&O = Jeugd en opvoedondersteuning
jGGZ = Jeugd Geestelijke Gezondheidszorg
BG = Begeleiding
MO/BW = Maatschappelijke Opvang/Beschermde Wonen
HH = Huishoudelijke hulp
HM = Hulpmiddelen
WLZ = Wet langdurigezorg
ZVW = Zorgverzekeringswet

Beschikbaarheid data van de gemeenten

- Voor Jeugd ontbreekt vóór 2019 de data uit Leerdam en Zederik
- Voor Wmo ontbreekt de gehele data uit Vijfheerenlanden. De Wmo-administratie van Vijfheerenlanden ligt niet bij de RBL.

Scope onderzoek

Gemeente	Aantal cliënten	% cliënten
Houten	47	34,31%
IJsselstein	13	9,49%
Lopik	8	5,84%
Nieuwegein	69	50,36%
Eindtotaal	137	100,00%

Verwijzer naar jeugdzorg	Aantal cliënten	% cliënten
Onbekend	89	64,96%
Gecertificeerde instelling	<7*	
Gemeente	24	17,52%
Huisarts	16	11,68%
Medisch specialist	<7*	
Zelfverwijzer/geen verwijzer	<7*	
Eindtotaal	137	100,00%

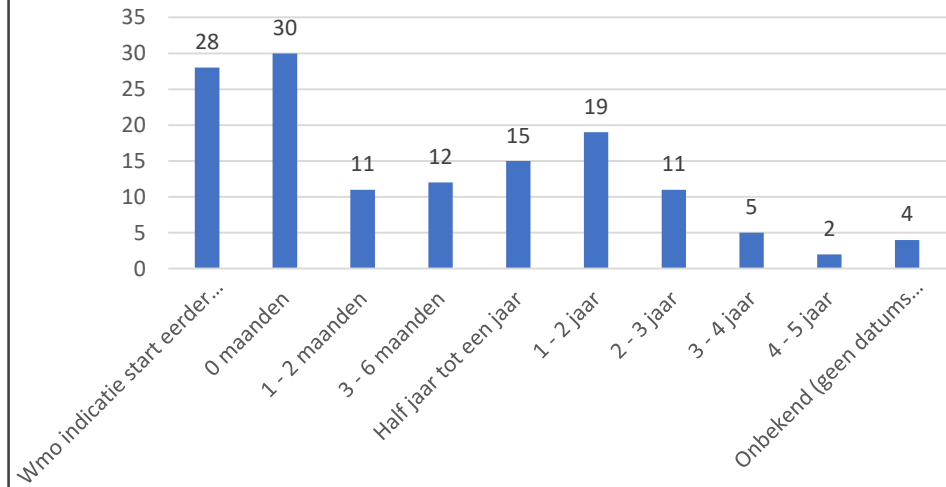
- Er zijn in totaal in de regio Lekstroom, voor de 4 gemeenten waarvoor de RBL zowel de Jeugd als de Wmo administratie doet, **137 cliënten** geweest vanaf 2015 tot heden die zowel een indicatie in de jeugdzorg als een indicatie in de Wmo hebben gehad. De meeste hiervan komen uit Nieuwegein en Houten.

NB: Bij geen enkele jeugdige verschilt de verantwoordelijke gemeente van de jeugdhulp met de verantwoordelijke gemeente voor de Wmo.

- De verwijzer naar jeugdzorg is in de meerderheid van de gevallen onbekend. Waar wel bekend, is dit het vaakst de gemeente, gevolgd door de huisarts.

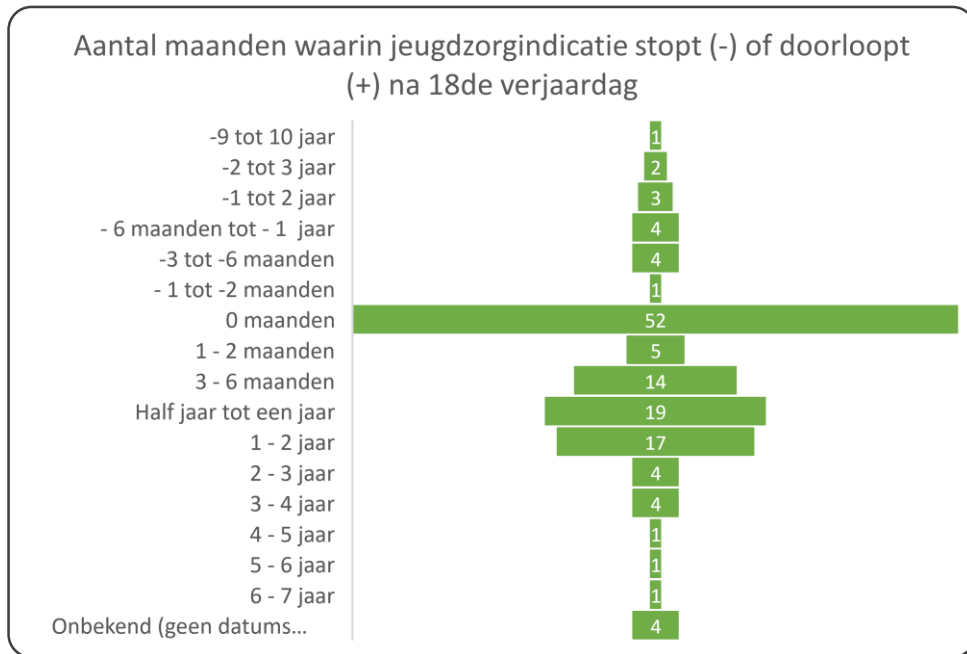
Gegevens onderzoeksgroep

Aantal cliënten naar periode tussen einde jeugdindicatie en start Wmo indicatie

- Voor 58 cliënten (42,3%) heeft geen onderbreking van de zorg plaatsgevonden bij de overstap van jeugdzorg naar Wmo-begeleiding. De indicatie sloot naadloos aan, of de Wmo indicatie startte al eerder dan de officiële einddatum van de Jeugdzorgindicatie.
- Bij een totaal van 38 cliënten (27,7%) lag het verschil tussen het einde van de jeugdindicatie en de start van de Wmo-begeleiding indicatie tussen een maand en een jaar.
- Bij 19 cliënten (13,9%) was dit een jaar tot 2 jaar, bij 11 cliënten 2-3 jaar (8,0%).
- Voor 7 cliënten (5,1%) duurt het nog 3-5 jaar voordat zij weer in de Wmo-begeleiding zichtbaar worden.

Duur van de overstap van jeugd naar wmo begeleiding

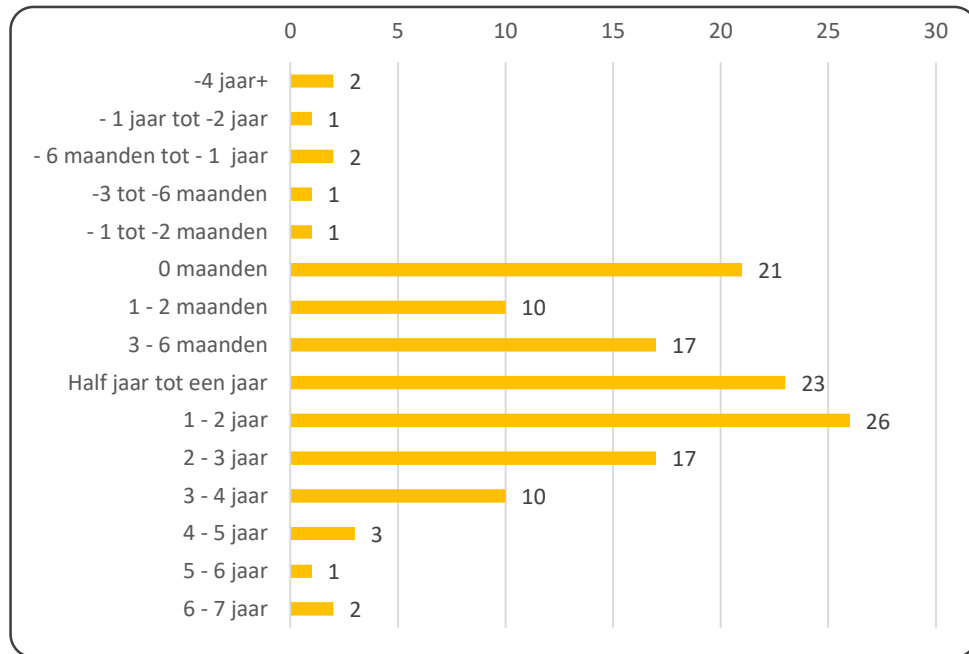

- Een aantal jongeren (n=52; 38,0%) die jeugd en wmo hebben ontvangen, stopt precies met jeugdzorg op hun 18de verjaardag (0 maanden verschil tussen einde jeugdzorg en 18de verjaardag).
- Bij een klein aantal jongeren geldt dat de jeugdzorg eerder is gestopt dan de 18de verjaardag (n=15; 10,9%) en bij de meeste hiervan (9) gaat het om jeugdzorg die gestopt is binnen een jaar voor de 18de verjaardag.
- De grootste groep van de 137 jongeren die zowel jeugd als Wmo-begeleiding hebben ontvangen, hebben gebruik gemaakt van verlengde jeugdzorg (N=66; 48,2%).

Let op! Deze cijfers omvatten niet **alle** verlengde jeugdzorg die in de regio Lekstroom is afgegeven, maar alleen de verlengde jeugdzorg voor cliënten met zowel een jeugd- als een Wmo-indicatie.

Inzet verlengde jeugdzorg

Periode tussen 18de verjaardag en start Wmo indicatie

- De meeste jongeren die zowel jeugdzorg als Wmo-begeleiding hebben ontvangen, starten met de Wmo later dan de 18de verjaardag. De grootste groep doet dit 1-2 jaar na de 18de verjaardag. Let op! Het kan zo zijn dat er tot die tijd verlengde jeugdzorg is ingezet. Het kan ook zo zijn dat er een gat is geweest tussen de jeugdzorg en de wmo-begeleiding. Hierover geeft de volgende sheet meer informatie.
- Bij een enkeling geldt dat de Wmo indicatie vóór de 18de verjaardag is gestart (n=7; 5,1%)
- Bij 21 jongeren start de Wmo indicatie op de 18de verjaardag (15,3%)

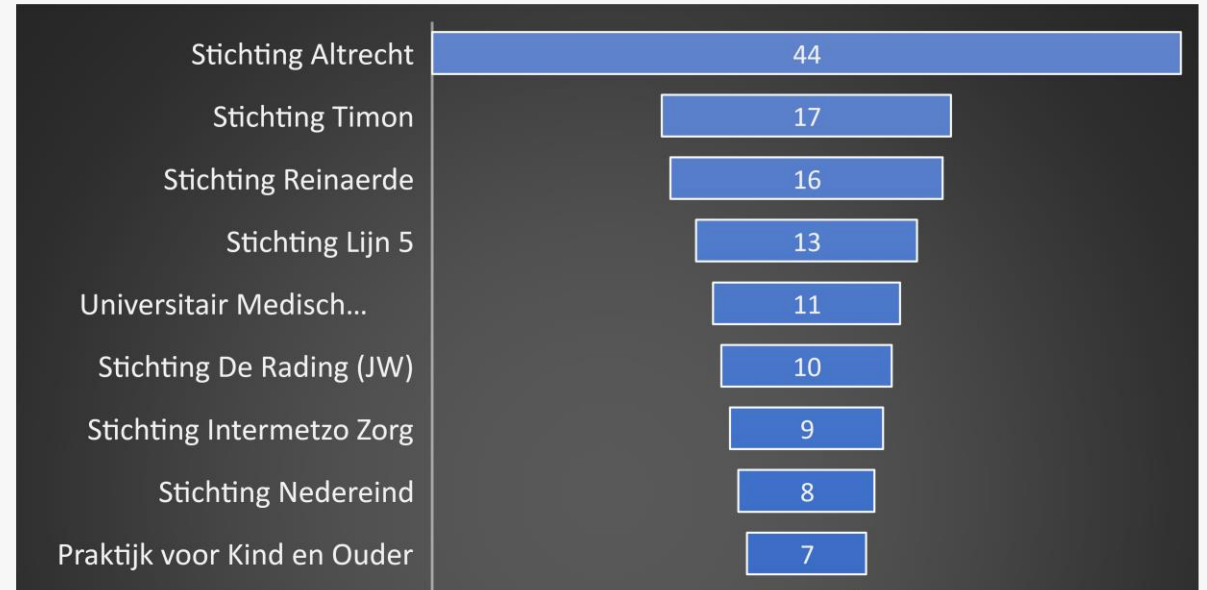
Periode tussen 18de verjaardag en start Wmo indicatie

Periode tussen de 18de verjaardag en de start van de Wmo indicatie, naar verlengde jeugdzorg (wel/niet)

Periode tussen 18 ^{de} verjaardag en begin wmo indicatie		
	Geen verlengde jeugdhulp	Verlengde jeugdhulp
-4 jaar+	2	
- 1 jaar tot -2 jaar	1	
- 6 maanden tot - 1 jaar	2	
-3 tot -6 maanden	1	
- 1 tot -2 maanden	1	
0 maanden	21	
1 - 2 maanden	7	3
3 - 6 maanden	6	11
Half jaar tot een jaar	8	14
1 - 2 jaar	10	15
2 - 3 jaar	5	11
3 - 4 jaar	3	7
4 - 5 jaar		3
5 - 6 jaar		1
6 - 7 jaar		1

- De groep waarvoor jeugdzorg eerder dan 18de is gestopt, en jongere later toch in de Wmo is verschenen (n=7) (Kan worden verklaard doordat WMO is gestart voor 18de.)
- De groep met een doorlopende zorgvraag waarbij overstap van Jeugd naar Wmo op 18de is gemaakt (21)
- De groep waarbij geen inzet van verlengde jeugdzorg heeft plaatsgevonden, en later wel een vraag voor ondersteuning vanuit de Wmo kwam. De zorg is tussen 18de en de inzet van de Wmo een periode gestopt (n=39)
- De groep waarbij verlengde jeugdhulp is ingezet, en later ook Wmo is ingezet. (n=66)

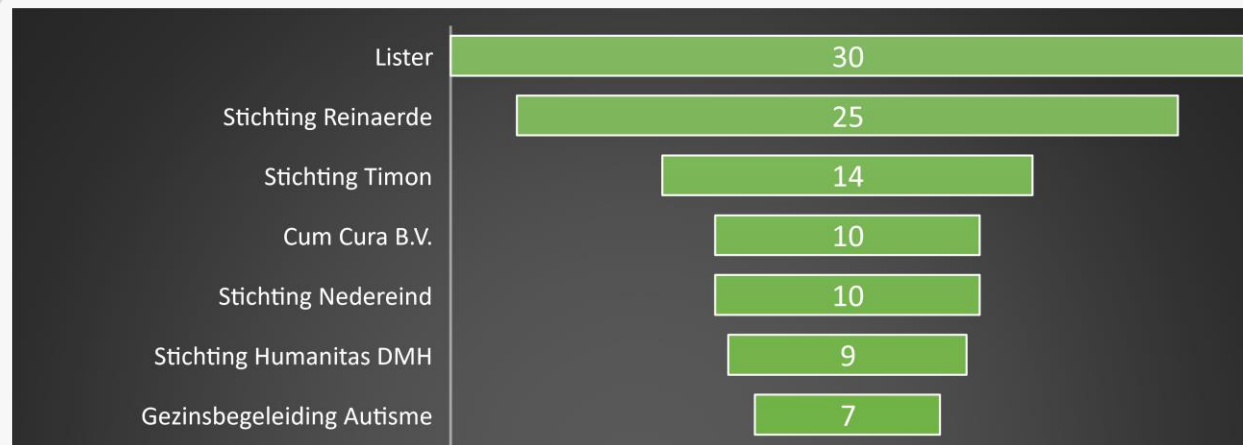
Top 15
jeugdaanbieders
waar jeugdigen die
overstap naar
begeleiding maken
vandaan komen
(alle aanbieders
waar zij in zorg zijn
geweest)

NB: Vanwege privacy zijn de aanbieders met cliëntaantallen lager dan 7 weggelaten in deze publieke versie van het onderzoek.

Top 15

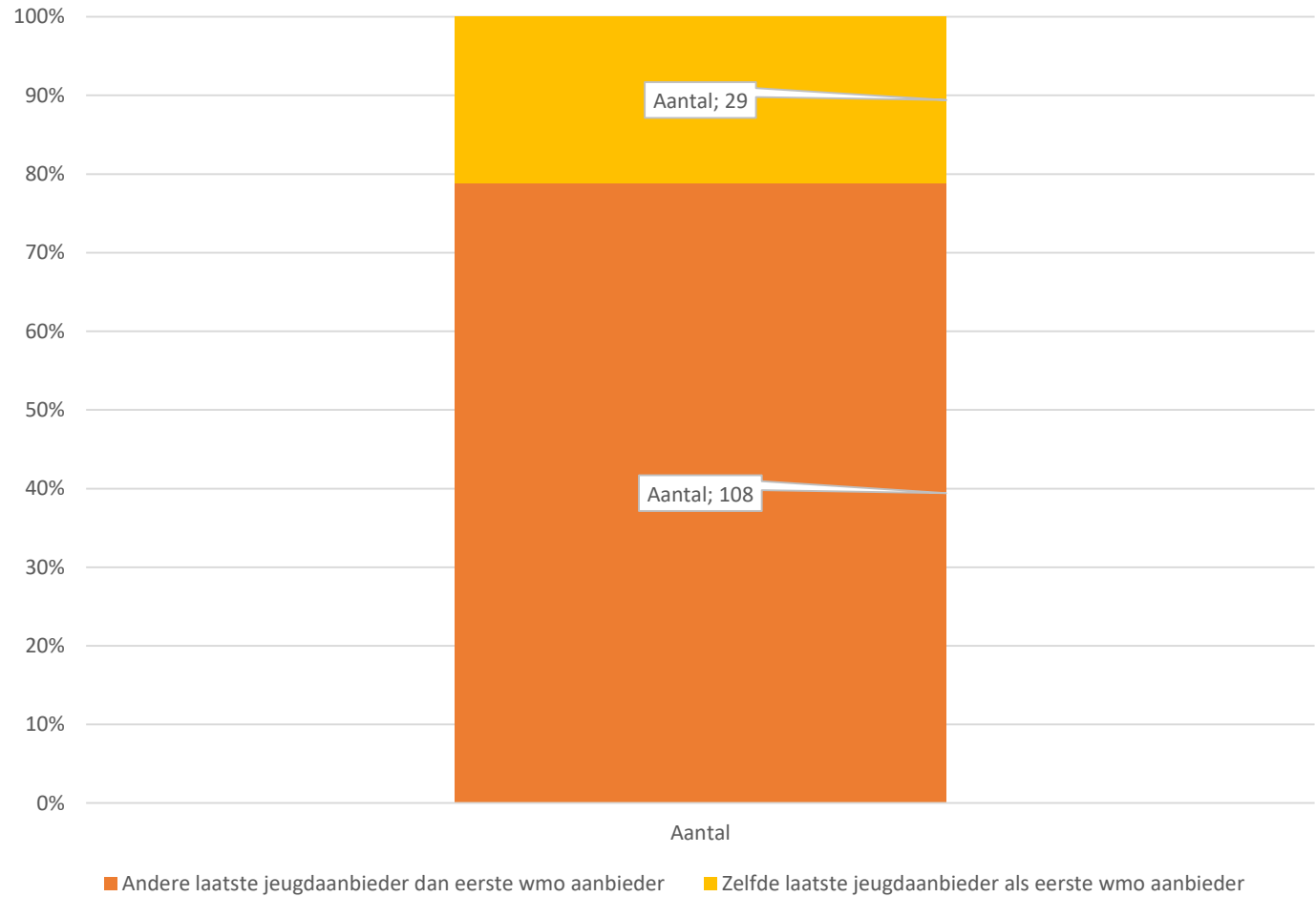
Wmo aanbieders waar jeugdigen die overstap naar begeleiding maken naartoe gaan (alle aanbieders waar zij in zorg zijn geweest)

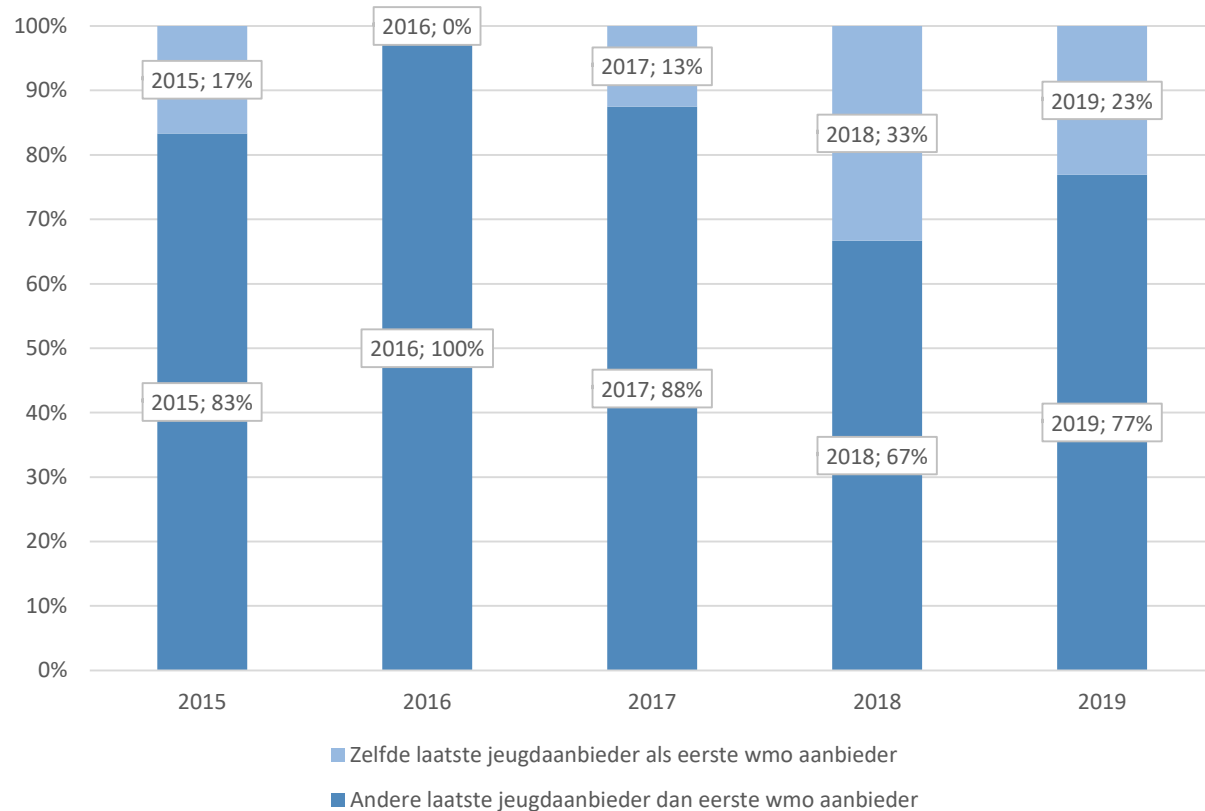
NB: Vanwege privacy zijn de aanbieders met cliëntaantallen lager dan 7 weggelaten in deze publieke versie van het onderzoek.

De meeste jongeren
(n=108; 78,8%)
wisselen van
aanbieders wanneer
zij de overstap van
Jeugd naar Wmo-
begeleiding maken.

Als de aanbieder dezelfde blijft,
is dit Reinearde (n=8); Timon
(n=7), Gezinsbegeleiding
Autisme, Nedereind, De Barrage,
Impegno, Cum Cura, Santé
Sociaal Domein STMR-Vitraas,
Authiek, Baantraject Care, Lister
(allen n<7)*

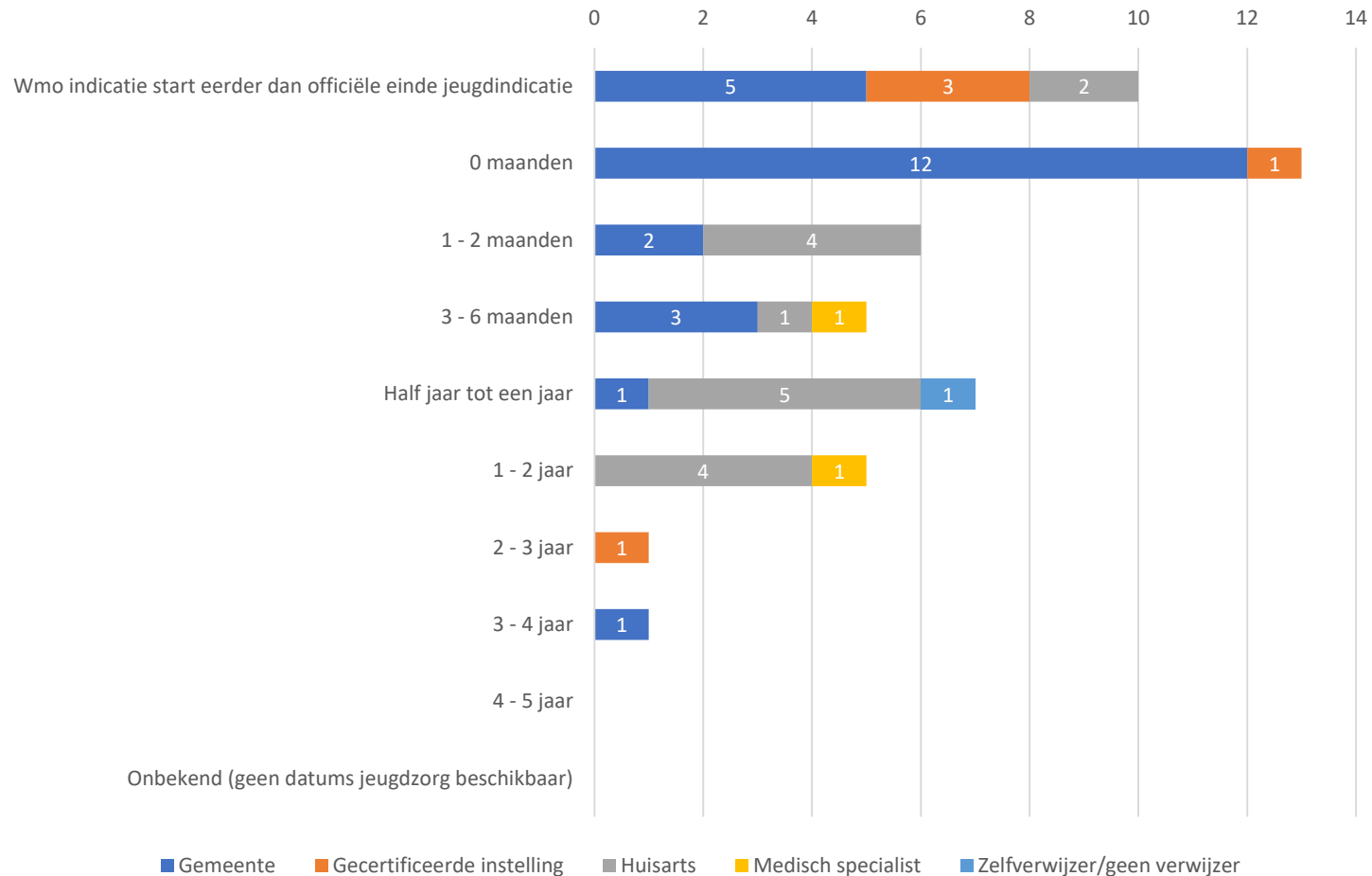
*Vanwege privacy zijn de cliëntaantallen lager dan 7 per aanbieder weggelaten in deze publieke versie van het onderzoek.

- Van 2016 – 2018 lijkt er een trend gaande waarbij steeds vaker dezelfde Wmo-aanbieder wordt ingezet als de Jeugd-aanbieder. In 2016 blijft bij 0% van de jongeren die de overstap naar de Wmo maakt de aanbieder hetzelfde. In 2018 is bij 33% van de cliënten wel het geval.
- In 2019 zet deze trend niet door

Wisselende of zelfde aanbieder
naar jaar van start Wmo

Periode tussen Jeugd-indicatie en Wmo-indicatie naar verwijzer

- Let op! Omdat verwijzer niet in alle gevallen bekend is, betreft deze grafiek een deel van de 137 cliënten.
- De cliënten die een directe overgang van de jeugdindicatie naar de wmo-indicatie hebben gehad, zijn vooral verwezen door de gemeente (12 van de 13).
- Vooral bij cliënten die door de huisarts naar jeugdzorg zijn verwezen, zit er een groter gat tussen de jeugdzorgindicatie en de Wmo indicatie.

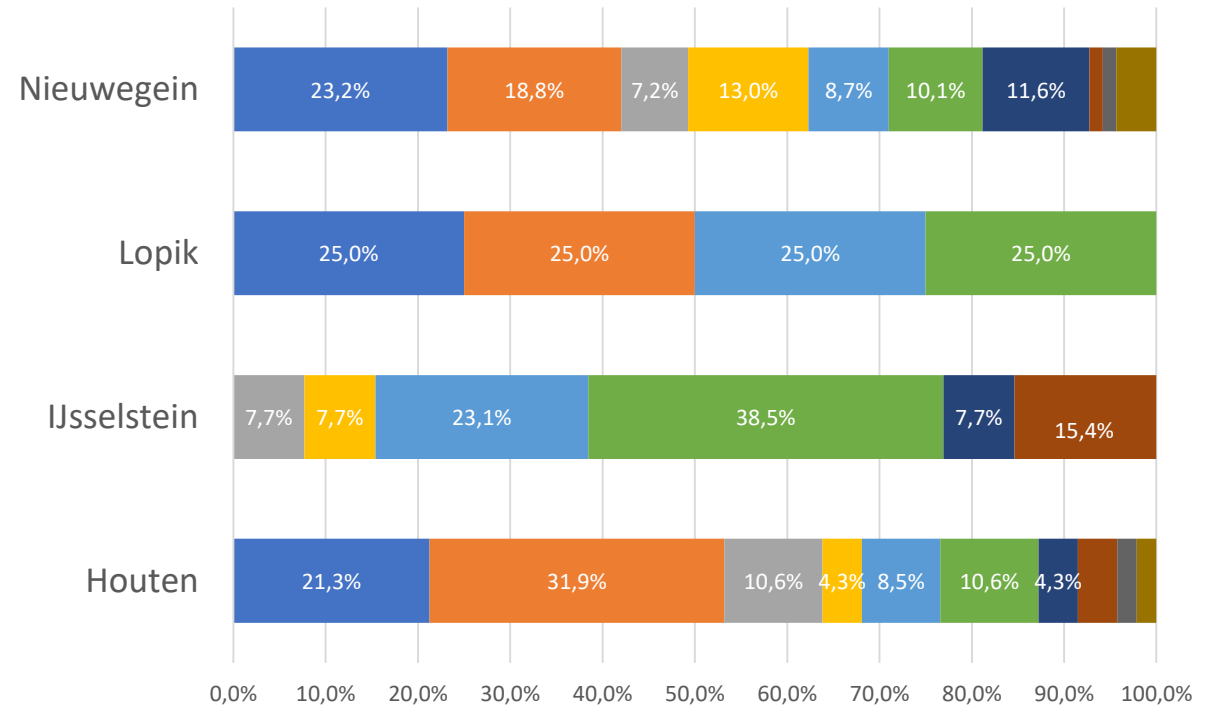
Duur tussen Jeugd en Wmo naar verwijzer

Verschillen tussen de gemeenten (1/3)

- In Houten gaan de meeste jongeren over van jeugd naar Wmo-begeleiding zonder tussenperiode (blauw en oranje), gevolgd door Lopik en Nieuwegein.

- In IJsselstein heeft geen van de jongeren de overstap van jeugd naar Wmo zonder tussenperiode gemaakt. De meeste jongeren zien we in IJsselstein na 1-2 jaar terug in de Wmo.

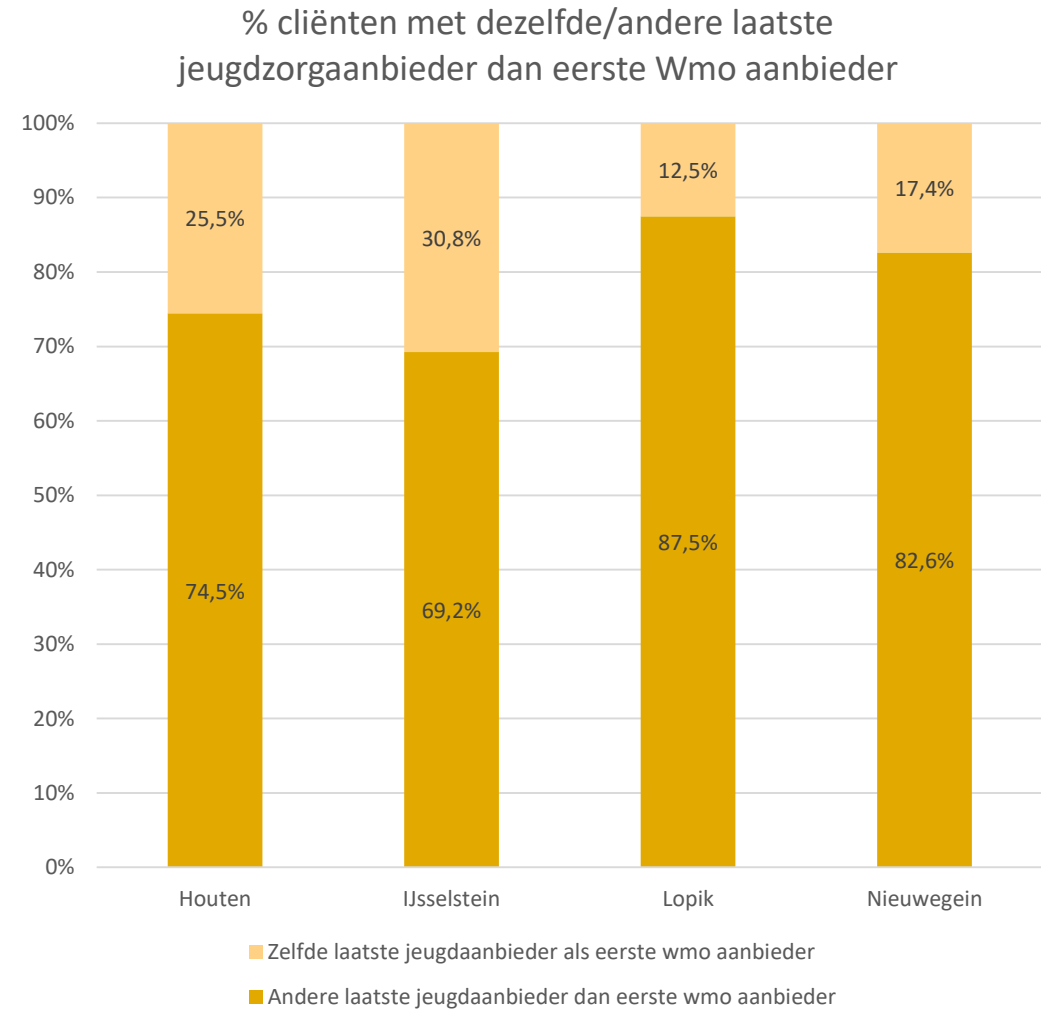
% cliënten naar periode tussen einde jeugd en start Wmo naar gemeente

	Houten	IJsselstein	Lopik	Nieuwegein
■ Wmo indicatie start eerder dan officiële einde jeugdindicatie	21,3%		25,0%	23,2%
■ 0 maanden	31,9%		25,0%	18,8%
■ 1 - 2 maanden	10,6%	7,7%		7,2%
■ 3 - 6 maanden	4,3%	7,7%		13,0%
■ Half jaar tot een jaar	8,5%	23,1%	25,0%	8,7%
■ 1 - 2 jaar	10,6%	38,5%	25,0%	10,1%
■ 2 - 3 jaar	4,3%	7,7%		11,6%
■ 3 - 4 jaar	4,3%	15,4%		1,4%
■ 4 - 5 jaar	2,1%			1,4%
■ Onbekend (geen datums jeugdzorg beschikbaar)	2,1%			4,3%

Verschillen tussen de gemeenten (2/3)

- Het percentage cliënten met dezelfde laatste jeugdzorgaanbieder als de eerste Wmo-aanbieder, fluctueert per gemeente.
- In IJsselstein hebben jeugdigen het vaakst dezelfde eerste Wmo-aanbieder als de laatste Jeugd-aanbieder (30,8%). In Lopik gebeurt dit het minst vaak (12,5%).

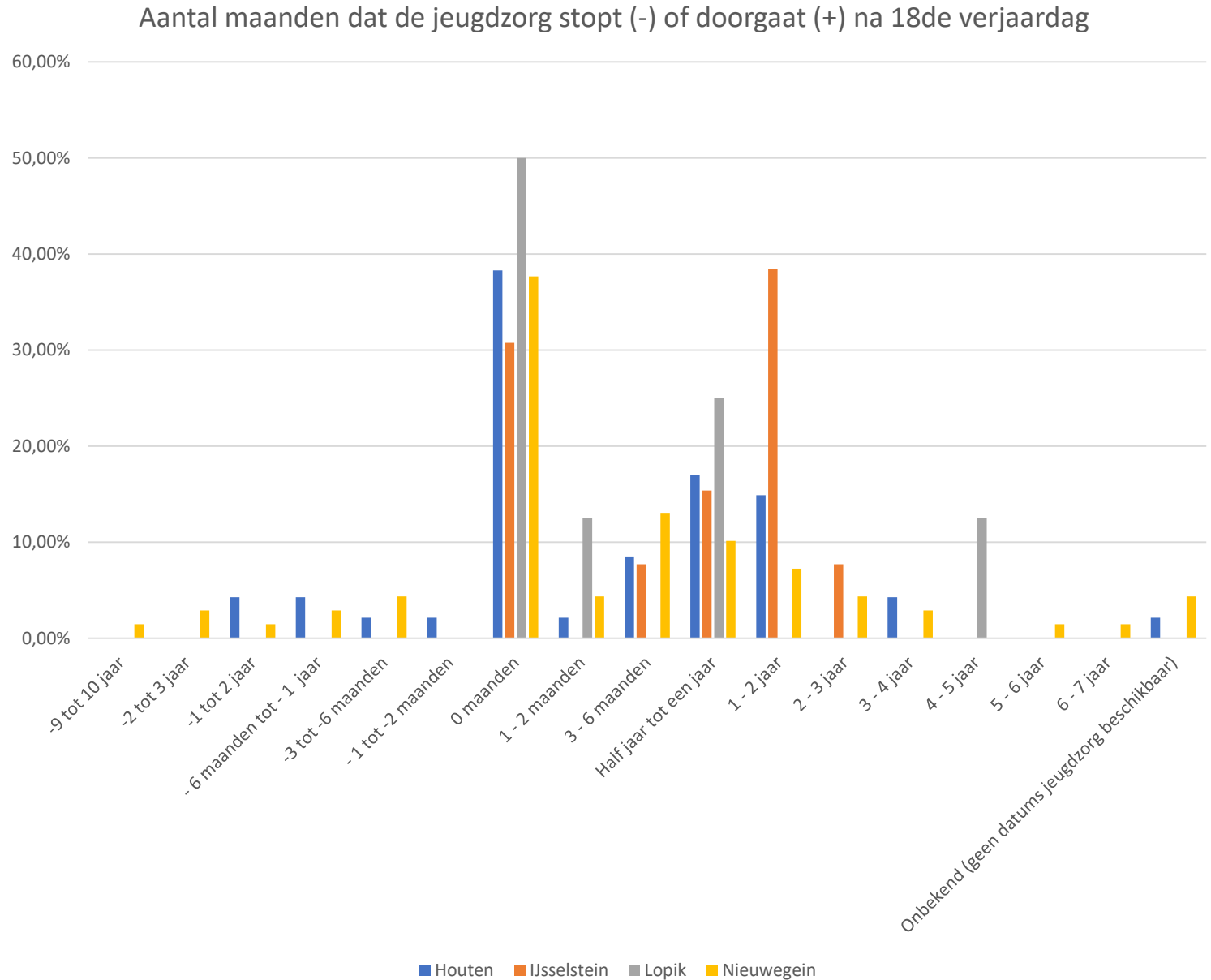
Verschillen tussen de gemeenten (3/3)

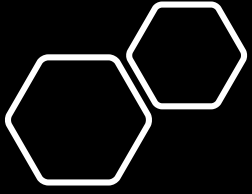
- Het percentage cliënten die jeugd en Wmo-begeleiding heeft ontvangen en waarbij de jeugdzorg direct is gestopt op de 18de, is het hoogst in Lopik (50%) en het laagst in IJsselstein (30,1%)

- In IJsselstein en Lopik is de jeugdzorg voor de cliënten die daarna Wmo-begeleiding hebben ontvangen, geen enkele keer voor de 18de gestopt.

- In IJsselstein zien we een duidelijke piek vergeleken met de andere gemeenten in de inzet van verlengde jeugdzorg bij jongeren die daarna ook nog Wmo-begeleiding hebben ontvangen. De verlengde jeugdzorg gaat voor 38,5% van de jongeren 1-2 jaar na de 18de door.

- Nieuwegein heeft de meeste uitschieters naar beneden en naar boven. Hier zien we de cliënten waarbij de jeugdzorg het vroegst stopt én cliënten waarbij de jeugdzorg het langst doorloopt.

Vragen?

Neem gerust contact op met:

Inez van de Wiel – Van Dam & Oosterbaan
(inez.vandewiel@vandamoosterbaan.nl)

Chris Jansens – Regio Lekstroom
(chris.jansens@regiolekstroom.nl)

Houten

IJsselstein

Nieuwegein

Lopik

Vijfheerenlanden

**VAN DAM &
OOSTERBAAN**